

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.031/2023/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (eljáró képviselő: felperest képviselő kamarai jogtanácsos, felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperest képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közzszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (13. és 14. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Pécsi Törvényszék 10.K.700.682/2022/12. sz. ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2019. október 1-2020. december 21. között a szolgálati hely 1, majd 2021. január 1. napjától a szolgálati hely 2 állományában teljesített szolgálatot körzeti megbízott beosztásban. A beosztásához nem tartozóan rendszeresen látott el a körzeti megbízotti működési körzetén és a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívül járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb feladatokat, melyek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. előjáró a szolgálati hely 1-on végzett eltérő feladatok vonatkozásában a 02000-101/494-7/2021.Szü. számú határozatával a szolgálati panasznak részben helyt adott és az illetményalap 50 %-nak megfelelő mértékű megbízási díj megfizetéséről rendelkezett. A szolgálati hely 2 állományában végzett eltérő feladatokat érintően a 02000-101/494-6/2021.Szü. számú határozatával a szolgálati panaszt elutasította. Az elutasító rendelkezések azon alapultak, hogy a veszélyhelyzet (különleges jogrend) ideje alatt végzett és nem a körzeti megbízotti beosztáshoz tartozó feladatok ellátásának sérelmezése a veszélyhelyzet idején hatályos rendelkezések miatt nem értelmezhető.

A felperes keresete

[2] A felperes keresetében a szolgálati panasznak részben helyt adó és azt elutasító döntéseket vitatta. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2019. október 1-től 2021. szeptember 22. napjáig terjedő időszakra bruttó 521.787 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. Keresetének jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1)-(5) bekezdését jelölte meg. Álláspontja szerint a megbízási díj a különleges jogrend időszakára is megilleti. Kifogásolta igényének a jogszabályi minimumban való elismerését, melynek összegét további 25 %-os emeléssel vélte megfelelően mérlegeltnak. Perköltséget igényelt.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 521.787 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát, valamint 56.600 forint perköltséget. Rögzítette, hogy az alperes a peres eljárásban a különleges jogrend időtartamára is elismerte a felperes kereseti kérelmét a rendvédelmi illetményalap 50 %-a erejéig, így a kereset jogalapja nem, csupán a megbízási díj mértéke volt a felek között vitatott. Az összecszerűség meghatározásánál (a mérlegelési tevékenysége körében) figyelembe vette, hogy a felperes a megjelölt időszakban jelentős mennyiségű járőrszolgálatot látott el, melynek aránya megközelítette a havi szolgálatteljesítések felét, valamint azt, hogy több különböző típusú feladatot végzett, és ezen egyéb feladatok mellett a munkáltató nem mentesítette a körzeti megbízotti beosztásba tartozó feladatok ellátása alól. Úgy értékelte, hogy az alperes által a különleges jogrend okán biztosított egyéb juttatások (pótszabadság, teljesítményjuttatás, fegyverpénz) nem válthatják ki a felperesnek a jogszabályból levezethető megbízási díjra való jogosultságát, így - ezen okból is - az alperes által elismert 50 % helyett a rendvédelmi illetményalap 75 %-ának megfelelő mértékű megbízási díjat tartott a

többletfeladatokkal arányban állónak. A felperesnek járó perköltséget a keresetben megjelölt és a jogszabály szerinti általános mértéket meghaladó összegben megalapozottnak találta, melynek indokát adta, hivatkozva a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 80-83. §-aira, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) 2. §-ára.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[4] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben – tartalma szerint - elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte; másodlagosan az elsőfokú ítélet részben történő megváltoztatását azzal, hogy a bíróság a megbízási díj mértékét 75% helyett a rendvédelmi illetményalap 50 %-ban állapítsa meg. Harmadlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség mérséklésére irányult. Fellebbezésében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (5) bekezdésében foglaltak megsértésére hivatkozással hangsúlyozta, hogy a kialakult bírói gyakorlat értelmében a jogszerűségi kontroll a hatóság mérlegelési jogköre vonatkozásában a bíróság számára felülmérlegelési lehetőséget nem biztosít. Az elsőfokú bíróság döntésével hatáskör elvonást valósított meg, amikor az alperes mérlegelési jogkörben hozott határozatát felülmérlegelte. Jogértelmezése szerint, amennyiben a munkáltató mérlegelési jogkörében eljárva dönt és rendelkezik a megbízási díj mértékéről, azt a bíróság nem mérlegelheti felül; álláspontja szerint ezt az érvelést támasztják alá a Kúria Kf.VII.45.084/2021/3. számon, valamint Kf.VII.40.550/2021/4. számon és Kf.II.45.150/2021/4. számon hozott döntései is, amelyekről az elsőfokú ítélet eltért. Vitatta azon ítéleti megállapítást, hogy mérlegelési tevékenysége során nem vizsgálta teljeskörűen a mérlegelési szempontokat. A védiratban foglalt álláspontjával egyezően kifejtette, hogy a felperes által végzett egyéb feladatokat lefedő beosztások a körzeti megbízotti beosztáshoz képest alacsonyabb besorolásúak, így az azokhoz tartozó illetmény is alacsonyabb. A magasabb beosztásban lévő felperes bére ilyenkor változatlan, melyből következően magasabb bért kapott ugyanazon feladat ellátásáért, mint az alacsonyabb beosztásban lévő hivatásos állományú. Arra is kitért, hogy a veszélyhelyzet alatt végzett kiemelkedő munkáért többféle módon és mértékben ellentételezték a rendőrség állományát, különösen a közrendvédelemben dolgozókat, mely szintén alátámasztja, hogy az 50 % mértékű megbízási díj jogszerű és elégséges ellenértéke a felperes peresített időszakban végzett munkájának. A perköltség mértékére vonatkozó fellebbezési kérelme kapcsán utalt arra, hogy a felperes képviselőt ellátó szakszervezet azonos tárgyban számos pert indított, így az elvégzett jogi munka során felhasználhatta a már kimunkált jogi érvrendszerét; így az ügy bonyolultsága okán nem alkalmazható az IM rendelet 3. § (6) bekezdésében foglalt, a bíróság általi mérlegelésre alapított pozitív eltérési szabály.

[5] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségében történő marasztalását. Érvelése szerint az összecszerűség körében az elsőfokú bíróság helytállóan mérlegelt; az alperes ugyanis kizárólag a helyettesített szolgálati beosztás alacsonyabb besorolását vette figyelembe; a többletfeladat nagyságát, mértékét nem, ezáltal a mérlegelés nem történhetett okszerűen. Lényegesnek találta azon érvet is, hogy a szolgálati panaszt elbíráló határozat még részben elutasította a felperes igényét, azaz a különleges jogrend időszakára semmilyen

összegű megbízási díjat nem állapított meg. Hangsúlyozta: a bírói gyakorlat következetes abban is, hogy az alacsonyabb beosztású helyettesítésért is jár a megbízási díj: azt annak mértékénél kell értékelni, de ez sem jelentheti, hogy feltétlenül a jogszabály szerinti minimum mértékű megbízási díj jár. A perköltség mértéke álláspontja szerint nem eltűzött, annak összecszerúsége a jogi képviselő tényleges tevékenységével még akkor is arányos, ha több hasonló ügyben lát el képviselőt. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a szolgálati panaszt és a kereseti kérelmet meghaladó további peres nyilatkozatot készített, valamint az sem, hogy az alperes eljárása - miután a perben a jogalap vitatását nem tartotta fenn - egyedi érvelést tett szükségessé. A perköltség mértékének mindezek felül tükröznie kell a pert megelőző tevékenységet is.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[6] A fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[7] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A fellebbezés nem érintette a tényt, hogy a felperes a peresített időszakban a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkört látott el rendszeresen. Az alperes fellebbezésében kizárólag a megítélt megbízási díj mértékét, nem az összecszerúséget vitatta, az ítéltábla felülvizsgálati jogköre ezért ehhez igazodott. A másodfokú eljárásban ezért az eldöntendő jogkérdés az volt, hogy az elsőfokú bíróság a megbízási díj mértékére vonatkozó ítéleti jogi álláspontja jogszerű-e, a tekintetbe, hogy a szolgálati panasz elutasítása folytán az alperes egyes időszakra megbízási díjat nem, míg más időszakra a rendvédelmi alap 50 %-ában állapított meg.

[8] A bíróság kizárólag a Kp. 85. § (5) bekezdésében felsorolt szempontok, illetőleg az eljárás jogszerűsége alapján, erre irányuló kereseti kérelem esetén dönthet a mérlegelési jogkörben hozott határozat jogszerűségéről. Arra az időszakra, amelyre az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek (különleges jogrend időszaka), azt az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében maga határozhatta meg. Azon időszakot, melyre az alperes 50%-os mértékű megbízási díj megállapításáról és kifizetéséről rendelkezett, az elsőfokú bíróság azon az alapon vizsgálhatta felül, hogy az alperes a szükséges mérlegelési tevékenységet teljeskörűen végezte-e el, ezáltal a mérlegelése megfelel-e az okszerűség követelményének.

[9] Az ítéltábla ezzel összefüggésben rámutat, hogy az alperes fellebbezésében e körben megjelenő kúriai határozatok a perbeli jogvitában nem alkalmazhatók, mert azok tényállásukat tekintve eltérnek a jelen ügyben irányadó tényállástól: a megjelölt esetek egyikében sem állapított meg az alperes (még részben sem) megbízási díjat a hivatásos állományú részére. Így ezen a jogcímen [Kp. 99. § (1) bekezdés] a fellebbezés alapos nem lehetett. Az alperes ezen felül nem okolta meg kellőképpen, hogy a megjelölt döntéseket

miért találta alkalmazhatónak; ennek megindokolására a döntésekből, így a szöveggörnyezetből kiragadott egy-egy mondat idézése nem alkalmas. Az alperes sem vitatta, hogy amennyiben nem állapít meg megbízási díjat (és emiatt összszegszerűen nem is mérlegel) a bíróságnak a jogalapi kérdésben eltérő jogi álláspontja okán a bíróság az, aki a megbízási díj összegét - mérlegeléssel - megállapítja. Ha egy megbízási díj összegét megállapító határozat a bírósági felülvizsgálat tárgya, és a kereseti kérelem ezt vitatja, akkor a bíróság nincs elzárva attól, hogy az összeget eltérő mérlegeléssel határozza meg. Ezzel ellentétes gyakorlat a Kúria döntéseiből sem olvasható ki. Az alperes jogértelmezése tehát téves és a Kp. fenti rendelkezésével ellentétben áll, az elsőfokú bíróság nem vont el hatáskört az alperestől.

[10] A mérlegelési jogkör jogszerűségének vizsgálatakor a legfontosabb kérdés a hatásköri anyagi jogi szabályok vizsgálata; az, hogy a jogilag kötött mérlegelés a jogszabályok keretei között történt-e. Amennyiben a jogszabály a mérlegelés szempontjait meghatározza, a másodfokú bíróságnak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között azt kell mérlegelnie, hogy az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalánál érvényesítette-e ezeket a törvényi előírásokat; ezen felülbírálat elvégzéséhez ismertnek kell lennie, hogy melyek voltak az elsőfokú bíróság által elvégzett mérlegelés szempontjai és azokat okszerűen vette-e figyelembe.

[11] Kétségkívül mérlegelési körnek felel meg, ha a jogszabály valamely jogkövetkezmény mértékét meghatározott tartományban („től-ig” keretben) fejezi ki konkrét mérlegelési szempontok nevesítése nélkül. Jelen esetben a mérlegelés kereteit a Hszt. 71. § (5) bekezdésében foglalt 50-200 %-ig terjedő tartomány, annak konkrét szempontjait pedig a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 35. § (6) bekezdésében felsoroltak határozzák meg; mely utóbbi norma előírja, hogy a helyettesítési díj mértékét a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71. § (4) és (5) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével kell meghatározni.

[12] Az ítéltábla a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróságnak a szolgálati panaszt elutasító és annak részben helyt adó rendelkezése körében a mérlegelési tevékenysége során az anyagi jogszabály (Hszt. 71. § (5) bekezdése) által meghatározott keretek között maradt; ezen felül az általa figyelembe vett további mérlegelési szempontok beilleszthetők voltak a BM rendelet 35. § (6) bekezdése szerinti szempontok közé, az megfelelt az okszerűség követelményének. Helyesen értékelte, hogy az alperes a szolgálati panaszt elbíráló határozatában a mérlegelés körében kizárólag a helyettesített szolgálati beosztás alacsonyabb besorolását vette figyelembe; a többletfeladat nagyságát, mértékét nem, ezáltal a mérlegelés nem történhetett okszerűen, mert a jogszabályi szempontrendszer nem merítette ki. Azt is helytállóan észlelte, hogy a szolgálati panasz tárgyában hozott határozat részben elutasította a felperes igényét, miután a különleges jogrend időszakára megbízási díjat nem állapított meg, e körben tehát nem mérlegelt az alperes. Megfelelően vonta értékelése körébe, hogy a felperes több különböző típusú feladatot látott el, amely többletfeladatok havi szinten megközelítették szolgálatellátási idejének a felét. A megbízási díj iránti igényt nem ronthatja le az a körülmény sem, hogy a felperes a veszélyhelyzettel (különleges jogrenddel) összefüggésben pótszabadságban, illetőleg

szolgálati viszonyának, teljesítményének elismeréseként további külön juttatásban részesült, azok ugyanis nem a többletfeladatok ellentételezéseként, hanem a veszélyhelyzet alatt végzett kiemelkedő munkáért kerültek kifizetésre, melyből következően ezen juttatások nem a Hszt. 71. §-a körében bírálandók el, így ezen érvelés a díjazás mértékét csökkentő tényezőként nem vehető figyelembe.

[13] A jogszerűségi kontroll nem vitásan a bíróságok számára felülmérlegelési lehetőséget nem biztosít, ugyanakkor az elsőfokú bíróság által helyesen figyelembe vett fenti mérlegelési szempontok bevonásával válik a mérlegelési tevékenység teljessé, ezáltal okszerűvé, amely egyúttal kimeríti a BM rendelet 35. § (6) bekezdésében rögzített mérlegelési szempontokat. Mindebből az következik, hogy az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást, amikor megállapította, hogy a peresített időszakban végzett többletfeladatokért összességében a rendvédelmi illetményalap 75 %-nak megfelelő megbízási díj jár. Mindezt az alperes a Hszt. 13. § (2) és 14. § (1) bekezdésekre való hivatkozásával sikerrel nem cáfolta, mert a felperes és az alperes között hivatásos szolgálati jogviszony önkéntes vállalása nem azonos a többletfeladatokkal járó ellentételezésről való lemondással.

[14] Az ítéltábla az alperes harmadlagos, a perköltség mérséklése iránti fellebbezési kérelmét sem találta megalapozottnak. Az IM rendelet 4. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a munkadíj megállapítása során a kamarai jogtanácsos által képviselt fél esetében is alkalmazni kell a 3. § (6) bekezdését, melynek második fordulata értelmében a bíróság – különösen az ügy bonyolultsága esetén – a munkadíjat a jogszabály által biztosított mértéknél magasabb összegben állapíthatja meg. A szabályozás szövegezésében megjelenő „különösen” kifejezés jelzi, hogy az IM rendelet 3. § (6) bekezdésében megjelölt szempontok nem kimerítő felsorolást tartalmaznak; azzal a jogalkotó csupán utalni kívánt arra, hogy melyek azok a szempontok, amelyek elsődlegesen értékelést nyerhetnek. Mindez azt jelenti, hogy a jogszabályban megfogalmazottakon kívül egyéb szempont is mérlegelés tárgya lehet, azonban követelmény, hogy a mérlegelt körülményeknek az ügy tárgyával összefüggésben kell állniuk.

[15] A Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 80. §-a rendelkezik a perköltség fogalmáról, mely meghatározás alapján annak összegénél a pert megelőző tevékenységet is értékelni kell. E körben nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperesi jogi képviselő szolgálati panaszt és további beadványt is készített, ezen felül – a keresetben ismertetett és alperes által nem vitatott módon – számos alkalommal egyeztetett a munkáltatóval a szolgálati panaszok elbírálása tárgyában. Az pedig, hogy a hasonló tárgyú perekben elvégzett jogi munkára alapítottnak a felperes jelen ügyben is felhasználhatta a már korábban kimunkált jogi érvrendszerét, nem jelenti, hogy azt a perbeli adatokra vonatkozóan ne kellett volna egyediesíteni. A felperes jogi képviselője nyolc oldalas keresetlevelet szerkesztett, majd az alperes védírára tíz oldalas nyilatkozatot állított össze, a tárgyaláson jelen volt. Mindezeket figyelembe véve az elsőfokú bíróság által a pertárgyérték (521.787 forint) alapján számított - az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti 5 %-os mértékhez képest -, a 9,58 %-ban megállapított munkadíj összege, a 6600 forint utazási költséggel együtt eltúlzottnak nem tekinthető, így az jogszabálysértő sem lehetett (Kpkf.V.39.621/2020/3.).

Ebből következően az alperes fellebbezésben kifejtett érvei nem voltak alkalmasak annak alátámasztására, hogy az elsőfokú bíróság a felperest megillető perköltség mértékének megállapítása során jogszabályt sértett volna.

[16] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[17] A peresztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, Pp. 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint az IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[18] Az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[19] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[20] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

[21] Az alperes névváltozása az Alaptörvény 2023. január 1. napjával hatályba lépett tizenegyedik módosítás F) cikk (2) bekezdésén és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 4/A. § (1) bekezdésén alapul.

Záró rész

Budapest, 2023. március 29.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Németh Andrea s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
----------------------	------------------------	-------------------------------

a tanács elnöke	előadó bíró	bíró
-----------------	-------------	------